

ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ

12 Νεοπαλαιολιθική περίοδος

Νεοπαλαιολιθική περίοδος

Κατά την Νέα Παλαιολιθική περίοδο ο άνθρωπος του Νεάντερταλ εξαφανίστηκε και αντικαταστάθηκε από το δεύτερο τύπο του τρίτου ανθρώπινου είδους («Έμφρων Άνθρωπος» - *Homo sapiens*), τον **Άνθρωπο του Κρο-Μανιόν** (*Cro-Magnon*, κοινό πρόγονο και των τριών σημερινών φυλών).

Αργότερα (περίπου από το 25.000 π.Χ.) εμφανίστηκαν οι τρεις μορφές του τέταρτου ανθρώπινου είδους («Νοήμων Έμφρων Άνθρωπος» - *Homo Sapiens Sapiens*) με πρώτο χρονολογικά τον **Άνθρωπο Γκριμάλντι** (*Grimaldi*, πρόγονο των σημερινών νέγρων), δεύτερο τον **Άνθρωπο Τσανσελέιντ** (*Chancelade*, πρόγονο των σημερινών λευκών) και τρίτο τον **Άνθρωπο του άνω σπηλαίου του Πεκίνου** (*Pekinguppercaveman*, πρόγονο των σημερινών μογγολοειδών).

Προς το τέλος της νεοπαλαιολιθικής περιόδου αναπτύχθηκαν αρκετοί πολιτισμοί όπως ο Ωρινάκιος, ο Περιγόρδιος, ο Σολουτραίος και ο Μαγδαληναίος.

Το κυνήγι είχε γίνει πλέον ομαδική ενασχόληση και εντατικοποιήθηκε η αλιεία, ενώ εμφανίστηκαν και οι πρώτες ενδείξεις για την ύπαρξη συστημάτων πίστης επικεντρωμένων στην μαγεία και το υπερφυσικό. Κατασκευάζονταν καλύβες, αντί για σπήλαια, ραμμένα ρούχα, αναπτύχθηκε η πρωτόγονη γλυπτική και ζωγραφική και χρησιμοποιούνταν λεπίδες οψιανού.

Οι άνθρωποι του **Ωρινάκιου** πολιτισμού (32.000 – 21.000 π.Χ.) πιθανώς μετανάστευσαν στην Ευρώπη έχοντας ήδη καλλιεργήσει τον πολιτισμό τους πρώτα στην Ασία.

Τα λίθινα εργαλεία τους ήταν λεπτοδουλεμένα και χρησιμοποιούσαν οστά και ελεφαντοστό για τη δημιουργία περιδέραιων. Σε αυτή την περίοδο ανήκουν οι αποκαλούμενες «Αφροδίτες» (ειδώλια θηλυκών θεοτήτων με υπερτονισμένα τα γεννητικά όργανα) και τα περιγραφικά σχέδια σε τοίχους σπηλαίων.

Οι κυνηγοί του πολιτισμού της **Σολουτραίας** φάσης (20.000 – 14.000 π.Χ.) εισήλθαν στην Ευρώπη πιθανώς από την Ανατολή εκδιώκοντας ή υποτάσσοντας του Ωρινάκιους προκατόχους τους.

Οι Σολουτραίοι κατασκεύαζαν εξαιρετικές αιχμές δοράτων σε σχήμα φύλλου δάφνης και ασχολούνταν με την εξημέρωση αλόγων.

Οι Σολουτραίοι όπως και οι Ωρινάκιοι αντικαταστάθηκαν μεταξύ 16.000 και 8.000 π.Χ. από τους **Μαγδαληναίους**. Κατά τη διάρκεια της Μαγδαληναίας Βαθμίδας, παρατηρείται εκλέπτυνση της κατεργασίας των λίθων (λεπίδες, γλυφίδες, ξέστρα, πριόνια, τρυπάνια), πρόοδος της κατεργασίας οστών και κεράτων (αιχμές και ραβδιά), εφεύρεση της βελόνας ραψίματος και ραφή ρούχων από κατεργασμένα δέρματα.

Τα τεχνουργήματα της εποχής αυτής υποδεικνύουν αναπτυγμένες κοινωνίες αλιέων και κυνηγών, που χρησιμοποιούσαν ως εργαλεία μικρόλιθους, λεπτοδουλεμένους λίθους που φανερώνουν υψηλή τεχνική επεξεργασία, καμάκια και **βάρκες**, ενώ το 30.000 π.Χ. εφευρέθηκε το **τόξο και το βέλος**.

Κορωνίδα της Μαγδαληναίας φάσης του ανθρώπινου πολιτισμού θεωρείται η **ανάπτυξη της τέχνης** (ήδη από το 35.000 π.Χ.) και ιδιαίτερα της ζωγραφικής των σπηλαίων και η μεγάλη ακμή της χαρακτικής (βραχογραφίες σπηλαίων Κομππαρέλλ, Φον ντε Γκομ, Αλταμίρα, Καστίλλο, Λωσσέλ, Λασκό).

Παράλληλα αναπτύχθηκε η μικρογλυπτική με ειδώλια γυναικών, και δημιουργήθηκε το πρώτο γνωστό άγαλμα που παριστάνει ανθρωπόμορφο λιοντάρι στο σπήλαιο Hohlenstein-Stade. Το 29.000 π.Χ. δημιουργήθηκε το πρώτο κεραμικό που παριστάνει γυμνή γυναίκα στο σπήλαιο DolníVěstonice στην Μοραβία της Τσεχίας.